

Bilag 5

Samkøring mellem denne undersøgelse og PAF

Spørgeskemaundersøgelser er kun pålidelige, hvis usikkerheden ligger under et acceptabelt niveau, og den største sikkerhed opnås ved at gennemføre flere uafhængige undersøgelser. Hvis resultaterne fra denne undersøgelse og PAF er sammenlignelige, vil det derfor styrke pålideligheden af begge undersøgelser, hvis de når frem til de samme resultater.

Et andet aspekt er muligheden for gennem to uafhængige undersøgelser at registrere sæsonudsving på skalaerne for fysisk og psykisk helbred. Som nævnt i 5.2 er der inden for den beskrivende epidemiologi præcedens for at registrere sæsonudsving på baggrund af stikprøver i åbne populationer, og såvel denne undersøgelse som PAF er stikprøver i den åbne population af præster. Dette kræver imidlertid også, at de to undersøgelser er sammenlignelige. Det vil derfor være relevant, at undersøge i hvor høj grad stikprøverne bag de to undersøgelser er ens.

Diskussion af de to undersøgelses sammenlignelighed

Begge undersøgelser hviler på tilfældigt udtrukne stikprøver inden for alle urbaniseringsgrader, udtrækningerne skulle derfor være lige repræsentative, med det forbehold at denne undersøgelse kun omfatter sognepræster uden særfunktioner; medens disse er medtaget i PAF.

Det kan siges om denne forskel, at Den norske Præsteforening i 2002 foretog en undersøgelse af arbejdsmiljø og udbrændthed (Nordeide 2002), der viste store forskelle i arbejdsmiljøbelastningen mellem norske præster, der udelukkende varetog særfunktioner, og sokneprester uden særfunktioner. Andelen af danske præster med særfunktioner er dog begrænset, og en stor del af disse præster varetager ved siden af særfunktionen også en sognepræstestilling, derfor skulle deres bidrag til PAF ikke påvirke det samlede resultat i PAF i en grad, der umuliggør en sammenkøring af resultaterne fra denne undersøgelse og PAF.

Der er forholdsvis flere kvinder i PAFs respondentgruppe 42,9% end i denne undersøgelses 39,1%. Det er derfor relevant at undersøge, hvorvidt denne forskel i kønsfordeling kan have påvirket resultaterne i PAF og PPA

De skalaer, der er hentet fra SF-36, udviser følgende kønsforskelle. Selvvurderet helbred: Ingen kønsforskelle. Mentalt helbred: Kvinder lidt bedre end mænd. Vitalitet: Kvinder lidt bedre end mænd. (Bjørner 1997: 70). Der foreligger ikke skriftligt materiale omkring kønsforskelle på stressskalaerne; men den arbejdsgruppe på AMI, der stod bag den nationale arbejdsmiljøkohorte fra 1997, har overfor mig oplyst, at der ingen kønsforskelle er mht. adfærdsmæssig stress, medens mænd ser ud til at score lidt (næppe signifikant) højere på skalaerne for somatisk og kognitiv stress. De to køns forskellige repræsentation i PAF og PPA skulle således ikke være nogen hindring for en sammenkøring af resultater.

Gennemsnitsalderen i denne undersøgelse er lidt mindre, 47,84 år, end i PAF, 48,9 år; men forskellen er ikke så markant, at det skulle hindre en sammenkøring af resultater.

Hvis man ser på, hvordan de forskellige urbaniseringsgrader er repræsenterede, bruger denne undersøgelse en opdeling i 7 urbaniseringsgrader og PAF i 3 urbaniseringsgrader, og af disse går kun urbaniseringsgraden "Hovedstadsområde" igen i begge skalaer.

Hovedstadsområdet har samme procentvise repræsentation i denne undersøgelse og i PAF. Hvad angår de øvrige 6 urbaniseringsgrader i denne undersøgelse, viser en forsøgsvis

omregning af denne undersøgelses 6 grader til PAFs 2 grader, at der tilsyneladende er en større repræsentation af småby-/landsogne i denne undersøgelse, 45%, overfor PAF, 37%, og omvendt af provinsbyer, denne undersøgelse 35% overfor PAF 42,7 %. Omregningen er beheftet med stor usikkerhed; men forholdet gør, at der ved en sammenkøring af denne undersøgelse og PAF bør tages forbehold, hvis resultatet kan påvirkes af urbaniseringsgrad.

I de analyser, hvor der i PPA og PAF er taget højde for alder, køn og urbaniseringsgrad, vil der selvfølgelig ingen problemer være med at sammenkøre de to undersøgelser.

Der skulle således være grundlag for gennem en sammenligning af denne undersøgelses resultater og PAFs resultater at styrke eller svække pålideligheden af de to undersøgelser resultater samt for at registrere eventuelle sæsonudsving.